

благодаримъ на Бога, защото ся случи мое бытіе во время царствованія Пресвѣтлѣйшаго Государи Султанъ-Абдуль-Мечита, и во правительство премудрыхъ прислужниковъ Его. да ся сподобимъ по возможности моея да принесемъ на мой народъ такова нещѣ, съ което ся хвалятъ вси ученія людіе міру сему за образованіе народно, и ако не друго, по крайней обаче мѣрѣ да оставимъ начальнѣй примѣръ на наши потомци за пристойно подражаніе. Азъ поставихъ камень угольный и показахъ стезы, които като послѣдува человекъ намира путь правѣй, благополучнѣй и спасителнѣй (гл. стр. 192, т. II). Тука, както виждатъ читателитѣ, не комерчески, а съвсѣмъ други благородни и патриотически побужденія ся карали Фотинова да подячи своя журналъ и да прѣдставлява българското обществено мнѣніе по жизненитѣ въпроси на българитѣ. Освѣтъ това, ако вѣрвами на една статистика отъ 1869 година, когато журналистиката у насъ сравнително се е вече здраво закоренила и е имала не малкъ успѣхъ, ще се увѣримъ още веднажъ въ исказанитѣ отъ насъ думи. Прѣвъ тази година българскитѣ вѣстници ся имали абонати въ Цариградъ и въ провинцитѣ: „Македонія“ 825, „Зорница“ 812, „Право“ 435, „Турція“ 400, или всичко читатели между четири милиона българи 2472. Тѣзи данни сѣ доста за да ни дадѣтъ едно какво-годѣ прѣдставленіе за числото на абонатитѣ на Фотиновото „Любословіе“ 25 години по-рано. Трѣбва да се съгласимъ, че при тогавашното политическо и умственое състояніе на нашия народъ, при тогавашнитѣ лоши за журналистиката условія, при липсата на писачи, на лесни съобщенія и пр. и пр., — трѣбва да признаемъ, казваме, че само фанатическата вѣра въ силата, полѣзността и необходимостта на неговото дѣло го е поддържала и насърдчавала въ великия му подвигъ, макаръ и да е билъ самъ-самичкъ, защото, нетрѣбва да се испуска изъ прѣдъ видъ, че Фотиновъ е усѣщаль и прѣдвиждалъ, но е понесълъ тѣжкия товаръ на своята публична дѣятельность. Той казва: „ . . . а най-наче отъ друга страна като гледашъ и народна склонность за пристойно споможеніе неусердна, принужденъ самъ и неволю да оставимъ. Защото за такова нещѣ требувать средства пристойни и приспѣсобни, спомощни сир. щото да може да пріема и пристойни произведенія и продолженія. Азъ ревностію народною предпріяхъ едно дѣло, което превосхожда моя чувствительна ревность, и което че приведохъ до только длъженъ самъ премного на вси родолюбивіи читатели, и благодаримъ на всички по себѣе насто-